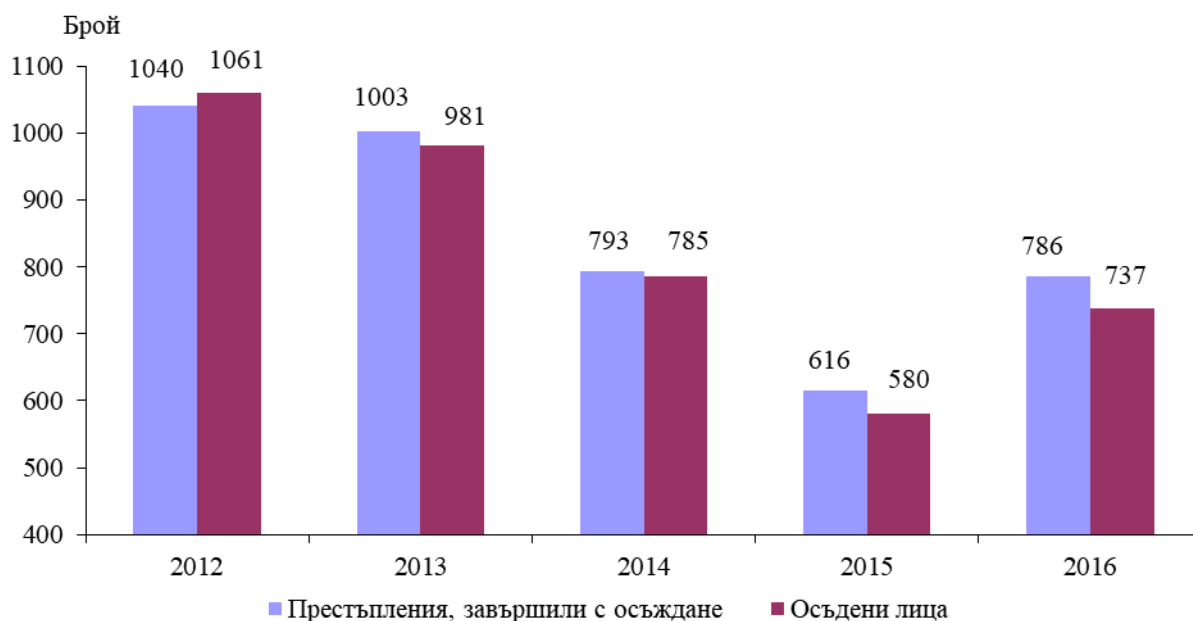

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ШУМЕН ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

През 2016 г. в област Шумен са приключили делата за 921 извършени престъпления. Делата за 345 от тях са завършили с ефективни осъдителни присъди, за 441 престъпления - с условно осъждане, за 20 престъпления - с оправдаване, за 2 - с прекратяване и за 113 - с освобождаване от наказание. В сравнение с 2015 г. броят на делата за извършени престъпления се увеличава с 23.0%.

С осъдителни присъди (ефективни и условни) са приключили делата за 786 извършени престъпления, което е с 27.6% повече спрямо 2015 г. (фиг. 1).

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица за периода 2012 - 2016 година в област Шумен

През 2016 г. броят на **обвиняемите лица** е 872, с 22.6% повече спрямо 2015 година. От тях:

- ефективна осъдителна присъда са получили 328 лица (37.6% от общия брой на обвиняемите);
- условно осъдени са 409 лица, или 46.9% от общия брой на обвиняемите;
- освободени от наказателна отговорност са 115 лица (13.2%);
- оправдани са 19 лица (2.2%);
- на 1 лице (0.1%) делото е прекратено.

Броят на **осъдените лица с влезли в сила присъди** през 2016 г. е 737, което е със 157 лица, или с 27.1% повече в сравнение с 2015 година. От тях 677 лица са осъдени за

извършването на едно престъпление, 50 - за две престъпления, а 10 - за три и повече престъпления.

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от НК и някои видове престъпления

Общопасни престъпления¹

През 2016 г. в област Шумен най-голям е броят и съответно относителният дял на общопасните престъпления - 341 (277 през 2015 г.), или 43.4% от общия брой на престъпленията, завършили с осъждане. Осъдени са 319 лица (264 през 2015 г.), или 43.3% от всички осъдени лица в областта. Сред общопасните престъпления най-разпространени са:

- престъпленията по транспорта и съобщенията - 292 на брой, с 283 осъдени лица;
- престъпленията свързани с наркотици - 23 на брой, със 17 осъдени лица;
- престъпленията, извършени по общопасен начин или с общопасни средства - 21 на брой, със 17 осъдени лица.

Престъпления против собствеността²

През 2016 г. в област Шумен с осъждане са завършили 157 престъпления против собствеността, или 20.0% от общия брой на престъпленията, завършили с осъдителна присъда. Лицата, осъдени за тези престъпления, са 158, или 21.4% от общия брой на осъдените. В сравнение с 2015 г. наказаните престъпления против собствеността нарастват с 8.3%, а осъдените лица с 8.2%. Сред престъпленията против собствеността най-разпространени са:

- кражбите на имущество - 95 престъпления, със 100 осъдени лица;
- измама - 16 престъпления, със 17 осъдени лица;
- грабеж - 12 престъпления, с 11 осъдени лица;
- унищожаване и повреждане на имущество - 9 престъпления, с 6 осъдени лица;
- присвояване - 7 престъпления, със 7 осъдени лица.

Престъпления против стопанството³

В област Шумен престъпленията против стопанството, завършили с осъждане през 2016 г. са 135 (41 през 2015 г.), или 17.2% от общия брой на наказаните престъпления. Осъдените лица са 132 (43 през 2015 г.) или 17.9% от общия брой. Спрямо 2015 г. е регистрирано увеличение на престъпленията против стопанството повече от 3 пъти и осъдените за този вид престъпления - близо 3 пъти.

¹Включват престъпления, извършени по общопасен начин или с общопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използването на атомната енергия за мирни цели и други.

²Престъпленията против собствеността включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

³В престъпленията против стопанството се включват: общи стопански престъпления и против кредиторите, престъпления в отделни стопански отрасли, против митническия режим, паричната и кредитната система.

Сред престъпленията против стопанството с най-голям брой са престъпленията в отделни стопански отрасли, където с осъдителна присъда са завършили делата за 120 престъпления, а броят на осъдените лица е 119.

Документни престъпления

През 2016 г. в съдилищата в област Шумен са разгледани делата за завършили с осъждане делата за извършени 51 документни престъпления. За този вид престъпления са осъдени 46 лица. Спрямо 2015 г. е регистрирано увеличение на документалните престъпления с 88.9% и осъдените за този вид престъпления - с 91.7%.

Други видове престъпления

В област Шумен, сред другите видове престъпления, завършили с осъждане през изминалата година са: престъпления против личността - 47 броя, с 40 осъдени лица; престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации, и лица, изпълняващи публични функции - 17 броя, с 9 осъдени лица; престъпления против брака, семейството и младежта - 16 броя, с 16 осъдени лица. Съдилищата в област Шумен са наложили наказания и за 11 престъпления против реда и общественото спокойствие, като са осъдени 10 лица. Наказани са и престъпления против: правата на гражданите; финансовата, данъчната и осигурителната система.

Осъдени лица по пол и възраст

През 2016 г. в област Шумен броят на осъдените мъже е 673 или 91.3% от осъдените лица. Осъдените жени са 64 (8.7%).

С най-висок брой и относителен дял са осъдените лица във възрастовата група 30 - 39 години, (182 лица, 24.7% от общия брой на осъдените) и 40 - 49 години - 173 лица (23.5% от общия брой на осъдените). Следват тези във възрастовата група 18 до 24 години - 123 лица (16.7%). В структурата на осъдените лица, най-малки са броят и дялът на непълнолетните от 14 до 17 години - 11 лица (1.5%) и лицата на възраст над 60 години - 53 лица (7.2%).

Осъдени лица по наложени наказания

В област Шумен в структурата на осъдените по наложени наказания най-голям е броят и относителният дял на лишените от свобода. През 2016 г. те са 540 (73.3% от общия брой на осъдените лица). От тях най-голям е броят и дялът на осъдените на лишаване от свобода до шест месеца - 325 лица (60.2% от всички лишени от свобода) и от шест месеца до една година - 142 лица (26.3%). Наказанието „пробация“ е наложено на 169 лица (22.9% от осъдените лица), а „глоба“ - на 27 лица (3.7%).

Методологични бележки

Статистическите данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди са на базата на годишни данни, получавани от окръжните, районните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните и окръжните съдилища по наказателните дела от общ, частен и административен характер. От 1998 г. е включена и информация за дейността на военните съдилища, а от 2012 г. - и на Специализирания наказателен съд. Не е включена информация за резултатите от дейността на Върховния касационен съд.

Единици на наблюдение са престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди.

В броя на престъпленията и осъдените лица за дадена отчетна година се включват тези, на които присъдата е влязла в сила през същата година.

В броя на обвиняемите лица се включват осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица на някакво наказание, включително и условно осъдените.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, завършили с осъждане, независимо дали са извършени от едно или повече лица.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече години

Непълнолетни са навършилите 14 години, но ненавършили 18 години лица.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно член 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Данните за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са получени на основата на информация от изследвания на Националния статистически институт и данни от административен източник - Единна информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСП).

Повече информация и данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица могат да бъдат намерени на сайта на НСИ - <http://www.nsi.bg>.